

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1532

Vragen van de leden **Helder** en **Elissen** (beiden PVV) aan de ministe van Veiligheid en Justitie over *het bericht «Verdachten terreur krijgen vergoeding»* (ingezonden 20 januari 2011).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie), mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 23 februari 2011) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 1392.

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het bericht «Verdachten terreur krijgen vergoeding»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Welke overwegingen hebben ertoe geleid dat het Openbaar Ministerie (OM) schadevergoeding heeft betaald aan negen van de twaalf Somaliërs die op kerstavond zijn aangehouden naar aanleiding van een ambtsbericht van de Algemene Inlichtingen en Veiligheids Dienst (AIVD)?

Antwoord 2

Op 24 december 2010 zijn 12 personen als verdachte aangehouden. Uit het op de aanhouding volgende onderzoek door de Nationale Recherche, onder leiding van het Landelijk Parket, volgde dat aanvankelijk 9, maar inmiddels alle aangehouden personen geen enkele betrokkenheid hadden bij het plannen van een terroristische aanslag op 24 of 25 december. In eerste instantie is aan 9 personen, die overigens ook niet werden genoemd in het ambtsbericht van de AIVD, een schadevergoeding betaald. Ten aanzien van de overige drie aangehouden personen is recentelijk besloten dat zij niet langer verdachte kunnen worden aangemerkt. Aan wordt eveneens een schadevergoeding uitgekeerd.

Het betalen van een schadevergoeding aan personen van wie achteraf gezien blijkt dat zij onschuldig zijn aan de gerezen verdenking, is niet meer dan redelijk en volgt uit de jurisprudentie. De schade die de Staat aan de 12 personen heeft vergoed en nog zal vergoeden is gebaseerd op normbedragen in combinatie met de persoonlijke omstandigheden en heeft betrekking op de

¹ De Telegraaf, «Verdachten terreur krijgen vergoeding», 15 januari 2011.

aanhouding, de dagen die in detentie zijn doorgebracht, en de kosten van rechtsbijstand.

Vraag 3

Hebben de betreffende advocaten in de media telkens aangegeven dat hun cliënten onterecht zijn aangehouden? Is de aanhouding rechtmatig geweest? Betrof het verdachten? Is de schadevergoeding terecht betaald? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Ik heb kennis genomen van een aantal uitspraken van de advocaten van de Somaliërs in de media. Zie ook het antwoord op de vragen 2, 4 en 5. Optreden dat ten tijde van de aanhouding op grond van de toen kenbare feiten en omstandigheden rechtmatig was, kan achteraf na nader onderzoek toch als onrechtmatig worden aangemerkt. Voor deze schade is de Staat aansprakelijk. Dit is de reden voor het betalen van een schadevergoeding. Deze is in dit geval derhalve terecht betaald en daarmee is in een voor alle partijen aanvaardbare oplossing voorzien.

Vraag 4

Wat betekent het betalen van een schadevergoeding aan de betreffende personen voor de toekomstige ambtsberichten van de AIVD? Hoe wordt daarmee omgegaan door het OM? Gaat het OM naar aanleiding van een ambtsbericht nu voortaan toch eerst kijken of er aan het wettelijk criterium van verdachte is voldaan? Zo ja, deelt u de mening dat de AIVD niet tot taak heeft om een strafdossier aan te leggen, maar om dreiging te onderkennen en aanslagen te voorkomen en dat dit daarom een ongewenst effect is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Het betalen van een schadevergoeding heeft geen gevolgen voor het verstrekken van ambtsberichten door de AIVD aan het OM of de wijze waarop het OM met die ambtsberichten omgaat. De AIVD, het OM en de politie hebben ieder hun eigen bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden. De AIVD heeft onder andere tot taak tijdig dreigingen en risico's voor de nationale veiligheid te onderkennen. Het OM zorgt er in samenwerking met opsporingsinstanties voor dat strafbare feiten worden opgespoord en vervolgd. Ook in het onderhavige geval hebben alle organisaties zich aan hun eigen taken en verantwoordelijkheden gehouden en samengewerkt conform de geldende procedures. Op het moment dat de AIVD de aanslagdreiging voldoende ernstig vond, is een ambtsbericht aan het OM uitgebracht. Het OM heeft een eigen afweging gemaakt naar aanleiding van dit ambtsbericht, en heeft besloten in dit geval een strafrechtelijk onderzoek in te stellen. De afloop van deze zaak geeft geen aanleiding om in de toekomst deze werkwijze te wijzigen.

Vraag 5

Welke maatregelen gaat u nemen om dit ongewenste effect weg te nemen?

Antwoord 5

Het is van groot belang om bij de mogelijke dreiging van aanslagen snel en doeltreffend op te treden. Daarbij bestaat het risico dat dwangmiddelen worden toegepast tegen personen die – naar later blijkt – niets met de dreiging te maken hebben. Dat deze personen recht hebben op een schadevergoeding acht ik geen ongewenst effect, maar vind ik redelijk.